

Nadals amb melangia

Quan s'acosten les festes de Nadal sembla que ens vulguem treure una mica la pols de sobre i fer neteja del nostre tarannà diari per preparar-nos a passar-les el millor possible, no precisament en el sentit material, sinó amb la convivència i amb el comportament vers els altres, qualitat que no hauria de defallir mai. Els dies que s'apropen són de trobades familiars i sobretauls extenses en companyia dels més estimats i de records per als que ja no poden acompanyar-nos, que estimem i enyorem.

En el conjunt familiar del poble no hi fem cap àpat com als que em refereixo, però simbòlicament podem compararlos amb els actes populars, culturals i religiosos que durant aquests dies celebrarem i que en ells trobarem a faltar persones molt i molt estimades per tots els begurencs. La seva absència, a més del nostre amor per ells, l'acusarem per la seva validesa personal, per la seva indiscutible col·laboració en aquest entorn nadalenc.

Com ja haureu vist a venir al·ludeixo a na Concepció Pi i Prats, "Tató", i també a n'Antònia Marqués i Regencós i a en Carles Ponsatí i Forment, tres persones begurenques que recordarem amb melangia i que ens faran molta falta per recuperar la qualitat assolida en les passades celebracions d'aquestes festes.

Si voleu seguir-me, i com a record, farem un petit repàs de les aportacions

mençament de novembre ja tenia assaig diari dels Pastorets, "La llum de l'establia" de Josep Ma. Folch i Torras, i de les cançons de Nadal.

Al rumoreig de les festes començaven els preparatius en aquella casa de davant de la nostra botiga i hi havia una activitat desenfrenada, un entrar i sortir de criatures, uns crits, un batibull, que jo no m'he pas vist amb cor de super-

La Tató.

tar, i sentíem des de dins de casa tot el repertori de nades dedicades al Bon Jesuset, que deia ella, o sigui, que per aquell clap de veïns l'ambient festiu durava ben bé un mes i mig. A l'encetar el desembre, la Tató ja començava a treure les figures del pessebre, gairebé totes fetes per en "Falajos", i treia les patnes de suro i el paper de plata, aprofitat dels embolcalls dels paquets de xocolata de tot l'any, i es feia muntar a l'entrada de casa seva la plataforma corresponent per exposar-lo. Llavors, uns quants dies, aprofitant els que la mainada no tenia escola, sortien com un ramat amb ella fent de pastor, carregats amb cistells cap al bosc a buscar molsa, branques, pinyes i tot el que trobaven, i els semblés adient per adornar-lo perquè el pessebre havia d'estar a punt el dia de Santa Llúcia, el 13 de desembre, segons aconsellava la tradició.

Més endavant, quan ja arribava el gran dia de Nadal, la Tató no hi

cabia de goig i corria de casa en casa envoltada de menudalla a visitar i a cantar a tots els pessebres de Begur, i les famílies visitades obsequiaven la

mainada amb llaminadures i torrons. Aquestes visites i cantades les repetien durant els festius nadalencs, i així vivien de contents i feliços començant per la Tató. En arribar la vigília dels Reis, tots corrien carregats d'il·lusió a esperar-los tot cantant aquella cançó de tota la vida, "Que visquin els Reis, els de l'Orient, que porten torrons a tota la gent...".

Enmig del rebombori d'aquells dies venia la posada en escena dels tan esperats Pastorets, el local del Casino Cultural quedava petit. Encara que moltes vegades algú amb sorna n'havia dit "Tatonades", aquelles vetllades tenien molt d'èxit. El teatre s'omplia a vessar de familiars i amics dels actants, als avis els queia la bava quan sortien els seus néts o nétes fent de pastor, d'àngel o de dimoni, i des de baix el pati de butaques se sentien les advertències de la Tató i es veia el seu braç sortir dels costats de l'escenari intentant amb penes i treballs portar el compàs desacompassat de les cançons, i la gent xalava i reia quan veien algú que s'equivocava o quan algun angelet o dimoni es posava a plorar o fugia corrents cap a darrere els vestidors. L'èxit estava assegurat, tant, que molts anys es feia més d'una representació, i la Tató quedava extenuada, cansada, suada, afònica de tant cridar, de tant patir i de tanta felicitat. Estic segur que aquest any muntarà uns Pastorets dalt del Cel. N'Antònia, que també ens ha deixat aquest any, era una persona molt estimada i molt vàlida per al poble de Begur, ella estava dotada d'una sensibilitat peculiar per a la música. Professionalment no s'hi va dedicar, però en tenia amplis coneixements i experiència, juntament amb la seva veu de segon excepcional que era una delícia escoltar els seus cants. Aquesta capacitat i qualitat per a la música, la va dedicar tota la seva vida al seu estimat poble amb molta il·lusió i desinterès. Era una ajuda molt eficaç per a les vetllades que organitzava la Tató. Va dirigir durant molts anys el cor parroquial. A la seva juvenesa participava en les representacions teatrals, molt especialment en les de caràcter musical. Als anys quaranta va formar el grup de noies cantaires de la "Secció Femenina" que en un certamen provincial celebrat a Girona varen fer un paper molt destacat.

El grup del cor parroquial, poc després de la guerra civil. El cor estava dirigit per l'Antònia Marqués (a la imatge és la 4a de la fila de baix, començant per l'esquerra).

que cada una d'elles feien desinteressadament a Begur.

La Tató, que no parava mai, aquests dies es multiplicava, al co-